

Kommunalt avfall

2023 genererades 4,1 miljoner ton kommunalt avfall i Sverige. Det motsvarar 392 kilogram per person. 2,2 miljoner ton (eller 53 procent av genererat) kommunalt avfall har samlats in i separata fraktioner (exempelvis grovplast, förpackningar, returpapper och matavfall). Av genererat kommunalt avfall materialåtervanns 39 procent under 2023.

Kommunalt avfall består främst av avfall från hushåll (över 80 procent), men det uppstår även i verksamheter. Det är exempelvis matavfall, restavfall och förpackningar från restauranger, butiker och matsalar. Mängderna från verksamheter är dock underskattade.

Mer än hälften förbränns

59 procent av genererat kommunalt avfall gick 2023 till energiåtervinning, det vill säga användes som bränsle för att generera fjärrvärme och el. Från 2020 inkluderar statistiken även bortsorterade fraktioner (så kallade rejekt mängder) från materialåtervinning som senare förbränns eller deponeras/bortskaffas. Av kommunalt avfall till energiåtervinning var största delen blandade flöden som restavfall och blandat skrymmande avfall. Resten var rejekt mängder från materialåtervinning eller avfall som samlas in i separata fraktioner utan att materialåtervinnas (exempelvis träavfall och en del trädgårds- eller parkavfall).

Det avfall som sorterar ut separat och materialåtervinnas i högst grad är metaller (över 90 procent av genererat metallavfall) och glas (över 80 procent av genererat glasavfall). Trä-, textil- och plastavfall går i hög utsträckning till energiåtervinning, även de mängder som sorterats ut separat.

EU-rapportering av kommunalt avfall

Från referensåret 2020 ska alla medlemsländer i EU årligen rapportera uppgifter om kommunalt avfall utifrån en gemensam definition. I samband med detta har reglerna för beräkning av materialåtervinning skärpts och begreppet ”hushållsavfall och därmed jämförligt avfall” ersatts med ”kommunalt avfall” i svensk lagstiftning. Statistik om kommunalt avfall är enligt EU:s reglering oberoende av om det är offentliga eller privata aktörer som tar hand om avfallet. En gemensam definition möjliggör för EU-länder att rapportera kommunalt avfall och återvinningsgrad på samma sätt.

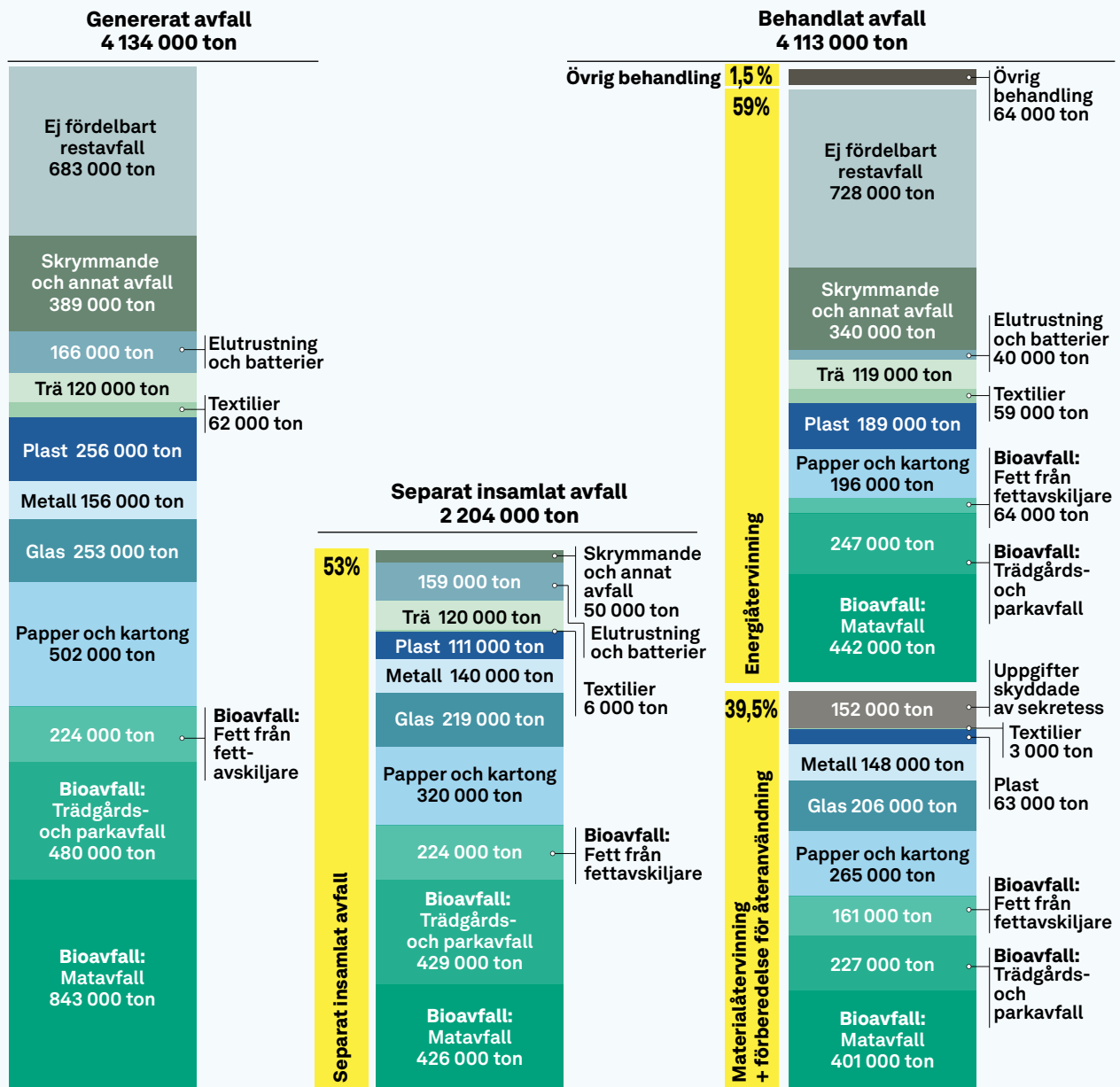
Återvinningsgraden ligger under målet för 2025

Senast 2025 ska minst 55 viktprocent av genererat kommunalt avfall förberedas för återanvändning eller materialåtervinnas, enligt EU:s återvinningsmål, som också är ett nationellt etappmål i det svenska miljömålssystemet.* Även biologisk återvinning (rötning och kompostering) räknas som materialåtervinning. Ett exempel på förberedelse för återanvändning är ett par jeans som lämnas i återvinningsbehållaren men som sorterar ut och återanvänds.

*Öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinnas och förbereds för återanvändning – Sveriges miljömål (sverigesmiljomal.se)

Sveriges möjlighet att nå återvinningsmålet beror på flera faktorer. Dels behöver avfall som är svårt eller omöjligt att återvinna förebyggas, till exempel genom ökat återbruk av trämöbler. Dels behöver utsorteringen och insamlingen av källsorterade fraktioner öka, till exempel genom att införa separat insamling av matavfall eller öka utsorteringen i befintliga system. Samtidigt måste det säkerställas att återvinningsprocessen är effektiv. Det är även viktigt att avfall som samlas in separat faktiskt materialåtervinns.

FLÖDE AV KOMMUNALT AVFALL 2023

Genererat och behandlat restavfall fördelas i möjligaste mån per material med hjälp av plockanalyser. Skrymmande och annat avfall är blandat grovavfall, grovavfall för förberedelse för återanvändning, farligt avfall, avfall från gatuhållning och läkemedelsavfall. I separat insamlat ingår, förutom källsorterade fraktioner, även metall- och plastavfall som mekaniskt har sorterats ut från restavfall innan förbränning. Differensen mellan genererat och behandlat avfall beror på skillnader i tillgängliga uppgifter om insamlade och behandlade mängder. Övrig behandling är deponering och annan återvinning av avfall som inte ingår i beräkningen av återvinningsgraden (som konstruktionsmaterial).

MER INFORMATION

Resurseffektivitetsheten, Naturvårdsverket, 010-698 10 00
avfallsstatistik@naturvardsverket.se

Läs mer: [Naturvårdsverkets fakta om avfall](#)
[SCB:s statistikdatabas – Avfall, uppkommet och behandlat](#)

© Naturvårdsverket 2024

Text och utformning: SMED, Svenska MiljöEmissionsData

